

Μικρομεσαίες

[Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης] Η χώρα συγκλίνει προς τον ευρωπαϊκό μέσο όρο σε τομείς έρευνας και ανάπτυξης

Βελτιωμένες οι επιδόσεις στην καινοτομία

Η διαρκώς βελτιούμενη πορεία των επιδόσεων καινοτομίας εμφανίζει η Ελλάδα, με βάση τα πιο πρόσφατα ευρήματα του Ευρωπαϊκού Πίνακα Αποτελεσμάτων Καινοτομίας 2018 (European Innovation Scoreboard, EIS) αναφορικά με τον συνθετικό δείκτη καινοτομίας από το 2014 μέχρι σήμερα. Αντίστοιχη βελτίωση καταγράφεται και σε επιμέρους διαστάσεις της καινοτομίας και έρευνας & ανάπτυξης, με τη χώρα να συγκλίνει προς τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

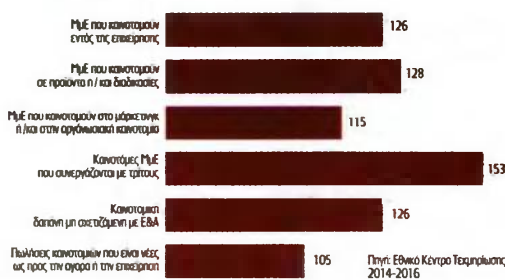
Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων του EIS που αφορούν την Ελλάδα, την οποία πραγματοποιεί το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ). Η ανάλυση έχει σκοπό να διευκολύνει την κατανόηση των περιπλοκών πρωτογενών συνθετικών πινάκων που αφορούν τη χώρα (όπως αυτοί δημοσιεύονται στο αντίστοιχο country report για την Ελλάδα) και την επακόλουθη ενίσχυση του σχετικού δημόσιου διαλόγου.

Ο Ευρωπαϊκός Πίνακας Αποτελεσμάτων Καινοτομίας (EIS) του 2018, ο οποίος δημοσιεύτηκε στις 22 Ιουνίου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, παρουσιάζει τις σχετικές επιδόσεις των κρατών μελών για το έτος 2017, λαμβάνοντας υπόψη 27 διαφορετικούς δείκτες. Μέσω της επίσημης δημοσίευσης του EIS από το 2000 μέχρι σήμερα, παρέχεται η δυνατότητα συγκριτικής αποτίμησης των ερευνητικών και καινοτομικών επιδόσεων των ευρωπαϊκών κρατών μελών (καθώς και κάποιων τρίτων χωρών), αναδεικνύοντας έτσι τις ισχυρές και ασθενείς διαστάσεις του ερευνητικού και καινοτομικού τους συστήματος. Επιπλέον, μέσω της δημοσίευσης των ευρημάτων ωθούνται τα κράτη μέλη να σταθμίσουν ή/και να ιεραρχήσουν τις περιοχές στις οποίες θα πρέπει να εστιάσουν τις προσπάθειές τους ώστε να βελτιώσουν περαιτέρω αυτές τις επιδόσεις.

Σύμφωνα με τα ευρήματα του 2018, η συνολική ευρωπαϊκή επίδοση στην καινοτομία συνεχίζει να αυξάνεται, ενώ ο ρυθμός αυτής της βελτίωσης έχει επιταχυνθεί τα τελευταία έτη. Αποτέλεσμα είναι ότι η Ε.Ε. μειώνει την απόσταση που τη χωρίζει από βασικούς ανταγωνιστές, όπως ο Καναδάς, η Ιαπωνία και οι Ηνωμένες Πολιτείες. Απαιτούνται όμως περαιτέρω προσπάθειες για τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας σε παγκόσμια κλίμακα. Στο επίθετο των κρατών μελών, η Σουηδία βρίσκεται για μια ακόμη φορά στην πρώτη θέση, ακολουθούμενη από τη Δανία, τη Φιν-

Η θέση της Ελλάδας στους επιμέρους δείκτες της έρευνας για την καινοτομία 2014-2016 σε σχέση με τον προηγούμενο κύκλο της ίδιας έρευνας (2012-2014: 100)

λανδία, τις Κάτω Χώρες, το Ηνωμένο Βασίλειο και το Λουξεμβούργο, που εντάσσεται φέτος στην ομάδα των κορυφαίων στην καινοτομία.

Η θέση της Ελλάδας

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη κατηγοριοποιούνται σε τέσσερις κατηγορίες και κατατάσσονται σύμφωνα με έναν συνθετικό δείκτη καινοτομίας (Summary Innovation Index), η Ελλάδα κατατάσσεται στην ομάδα των χωρών με «Μέτριες επιδόσεις στην καινοτομία» με βάση τη συνολική της επίδοση σε όλο το φάσμα των δεικτών έρευνας, καινοτομίας, ανθρώπινου δυναμικού, δομής της οικονομίας, επιχειρηματικότητα του EIS, καταλαμβάνοντας την 22η θέση. Σημειώνεται ότι σε αυτή την κατηγορία κατατάσσεται διαχρονικά

η χώρα. Συνολικά και σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (2010:100), η Ελλάδα εμφανίζει μία διαρκώς βελτιούμενη πορεία που ξεκινά από το 2014 έως το πιο πρόσφατο έτος (2017), με τον συνθετικό δείκτη καινοτομίας να αυξάνεται από 62 σε 69 μονάδες βάσης.

Πιο αναλυτικά, οι διαστάσεις του συνθετικού δείκτη καινοτομίας στις οποίες η χώρα παρουσιάζεται ως πιο «δυνατή» είναι τα «επιστημονικά συστήματα», οι «καινοτόμοι» και οι «διασυνδέσεις». Στην περίπτωση των «καινοτόμων», μάλιστα, η χώρα ξεπερνά κατά 17,7 μονάδες βάσης τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (Ελλάδα: 117,7 - Ε.Ε. 2017: 100). Στην περίπτωση των «επιστημονικών συστημάτων» και των «διασυνδέσεων», οι επιδόσεις της χώρας υπολείπονται του μέσου όρου της Ε.Ε.

> Η σύγκριση με το μ.ο. της Ε.Ε.

Η πολύ υψηλή επίδοση της χώρας στη διάσταση της καινοτομίας (διάσταση «καινοτομία») αντιστοιχεί σε εξίσου υψηλές επιδόσεις σε όλους τους επιμέρους δείκτες που την απαρτίζουν. Αναλυτικότερα, στον δείκτη που αφορά τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (μμε) που καινοτομούν σε προϊόντα ή/και διαδικασίες, στον δείκτη που αφορά τις μμε που καινοτομούν στο μαρκετινγκ ή/και στην οργανωσιακή καινοτομία, καθώς και σε όσες μμε καινοτομούν εντός της επιχείρησής, οι επιδόσεις υπερβάνουν τον μ.ο. της Ε.Ε. κατά 19,5, 21,5 και 12,8 μονάδες βάσης αντίστοιχα. Μάλιστα, στον δείκτη που αφορά τις καινοτομίες μμε που συνεργάζονται με τρίτους (και ο οποίος συνηγορείται στη διαμόρφωση της διάστασης «διασυνδέσεις»), η επίδοση της χώρας ξεπερνά κατά 35,3 μονάδες τον μ.ο. της Ε.Ε. Η μονή περιπτώση όπου οι εγχώριες καινοτομίες επιδόσεις υστερούν της Ε.Ε. είναι οι «παιδείας καινοτομίες» που είναι νέες ως προς την αγορά ή την επινόηση, δείκτης ο οποίος συνηγορείται για τη διάσταση «αντικείμενα στις πωλήσεις». Ωστόσο, η απόσταση είναι μόνο 6,1 μονάδες βάσης.

Πέρα από τη σύγκριση με τον μ.ο. της Ε.Ε., αξία έχει να καταγραφεί η διαχρονική πορεία των σχετικών καινοτομικών επιδόσεων της χώρας. Ειδικότερα, η σύγκριση πρέπει να αφορά τις παρούσες επιδόσεις ως προς τις επιδόσεις που είχαν καταγράψει στον προηγούμενο κύκλο της πανευρωπαϊκής έρευνας για την καινοτομία (Community Innovation Survey), έρευνα από την οποία αντλούνται οι σχετικοί δείκτες για να ενταχθούν στην έκδοση του EIS. Συγκριμένα με τα ευρήματα, οι παρούσες καινοτομικές επιδόσεις των επιχειρήσεων έχουν βελτιωθεί και στους εξ επιμέρους δείκτες συγκριτικά με τα αποτελέσματά του 2014. Ενδεικτικά, η αύξηση στον δείκτη «καινοτομίες επιχείρησης που συνεργάζονται με τρίτους» είναι της τάξης των 5,3 μονάδων βάσης, ενώ αντίστοιχο στον δείκτη «μμε που καινοτομούν σε προϊόντα ή διαδικασίες» είναι της τάξης των 28 μονάδων βάσης.

μόνο κατά 10 μονάδες βάσης (Ελλάδα: 90,0 και 90,2 - Ε.Ε. 2017: 100). Αξίζει να σημειωθεί ότι στον δείκτη «πληθυσμός με τριτοβάθμια εκπαίδευση», δείκτης που συνηγορείται στη διάσταση «ανθρώπινο πόρο», η επίδοση της χώρας, επίσης, ξεπερνά τον μ.ο. της Ε.Ε. κατά 23 μονάδες βάσης. Οι διαστάσεις στις οποίες η χώρα υπολείπεται σημαντικά ως προς τον μ.ο. της Ε.Ε. είναι η «χρηματοδότηση και υποστήριξη» και τα «περιουσιακά στοιχεία διανοητικής ιδιοκτησίας». Εδώ, η χώρα υπολείπεται κατά 61,3 και 64,9 μονάδες βάσης αντίστοιχα (Ελλάδα: 38,7 και 35,1 - Ε.Ε. 2017: 100). Επίσης, υπέρβαση σε σχέση με τον μ.ο. της Ε.Ε. καταγράφεται στις διαστάσεις «περιβάλλον φιλικό προς την καινοτομία» (40,3), «αντικείμενα στις πωλήσεις» (45,6) και «επιχειρηματικές επενδύσεις» (54,7).

Εστιαζόμενα στη χρηματοδότηση

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η αποτύπωση των στοιχείων που αφορούν τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης από τον δημόσιο τομέα και τις επιχειρήσεις, όπως αποτυπώνεται στην πρόσφατη έκδοση του EIS. Παραθέτοντας τα διαχρονικά στοιχεία (από το 2011 μέχρι σήμερα) και για τις δύο περιπτώσεις καταγράφεται μία συνεχής αύξηση προς την κατεύθυνση της σύγκρισης με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, με μία μικρή εξάρση για τις δεκάδες του δημόσιου τομέα μεταξύ των ετών 2016-2017 σε σύγκριση με τον μ.ο. της Ε.Ε. για το έτος 2017.